

AZƏRBAYCAN

№ 184 (9639) 28 avqust 2024-cü il ÇƏRŞƏNBƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

**Azərbaycan - Moldova
əməkdaşlığının inkişafı və
zənginləşməsi üçün yaxşı imkanlar var**

**Moldova Respublikasının Prezidenti
zati-aliləri xanım Maya Sanduya**

Hörmətli xanım Prezident!

Moldova Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü mənəvətənilo Sizi və Sizin səmənzadı bütün xalqınız öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından somimiyatlı təbrik edir, an xoş arzularını çatdırırıram.

Azərbaycan ilə Moldova arasında dostluq və qarşılıqlı hörmət onənlərinə əsaslanan olaqələrin hazırlığı seviyyəsi mönənclik doğur. Sağlanan təməllər üzərində qurulmuş dövlətlər arası münasibətlərimiz, bir sıra sahələrdə səmərəli əməkdaşlığıımız ölkələrimizin maraqlarına və xalqlarımızın mənafələrinə xidmət edir.

Bu gün ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişafı və yeni məzmunlu zənginləşməsi üçün yaxşı imkanlar vardır. İnanıram ki, mövcud imkanlarından yararlanaraq Azərbaycan-Moldova onənvi dostluq və tərəfdarlı münasibətlərinin həm ikitərəfli, həm də cəxətərəfli əsasda inkişafı və genişləndirilməsi yolunda birgə söylərimizi bundan sonra da uğurla davam etdiricəyik.

Bəzi bir xoş gündə Sənəd möhkəm cansağlığı, xəbəxətlik, işlərinizdə müvəffəqiyətlər, dəst Moldova xalqına daim əminləməliyət və rifah arzulayıram.

Hörmətli,

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 24 avqust 2024-cü il

**Müstəqil siyaset, etibarlı tərəfdas,
ləyaqətli ölkə**

Uğurlu xarici siyaset ölkəmizin
global imicini möhkəmləndirir

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə heyata keçirilən uğurlu siyaset noticosında Azərbaycan böyük inkişaf yolu keçib, ölkəmizin qarşısında yeni perspektivlər açılıb. Bu hərtərəfli inkişaf bütün sahələri əhatə etməklə yanaşı, ölkəmizin iqtisadi, siyasi və horbi qüdrətinin, bütövlükde isə milli gücün artmasını təmin edib. Bununla yanaşı, tarazlaşdırılmış və milli maraqlara əsaslanan siyasetin qanunauyğun noticosu kimi, Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyi möhkəmləndirilir. Hazırda regional güc mərkəzi olan Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərəfdək kimi tanınır və dünyada böyük etimad qazanır. Ölkəmiz xarici siyasetində milli maraqla və beynəlxalq hüquq normaları ilə yanaşı, sülh, sabitlik, inkişaf, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq kimi məyərləri da əsas götürür, beynəlxalq münasibətlər sisteminə yeni və daha mütorqqi dəyərlər təqdim edir. Bu isə həm de regional və global inkişaf, sabitliyə, təhlükəsizliyə töhfə kimi xarakterize edilir. Digər tərəfdən, milli maraqlara uyğun olaraq reallaşdırılan xarici siyasetinə ölkəmiz həm ikitərəfli münasibətlərini, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əlaqələrini uğurla davam etdirir.

► 7

Azərbaycanın müttəfiqlərinin coğrafiyası genişlənir

Azərbaycanın tarixinin on qədərli dövletinə çəvirişen Prezident İlham Əliyev hadisələri düzgün analizetmə, doğru qərarvermə bacarığı, uğurlu diplomatiyasi ilə Azərbaycanın həm də dünyada etibarlı tərəfdək kimi tanıdlı. Bunun yeganə səbəbi İlham Əliyevin sözüne sadiq lider olduğunu dəfərlərlə təsdiqləməsidir.

Cəxətərəfli və ya balanslaşdırılmış xarici siyaset stratejisi Azərbaycanın markasına çevrilib desək, yani mənəvə. Əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və hər kəsələ öz milli maraqlarına əsaslanan münasibət qurmağa yönəlmış cəxətərəfli xarici siyaset kursu Azərbaycanı dünyada söz sahiblərindən birinə çevirib.

Təkəcə son iki ayda Azərbaycanın xarici siyasetinin uğurlarına nozor yetirək aydın şəkildə görə bilər ki, ölkəmizlə müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlıq etmək istəyən dövlətlərin sayı artmaqdadır. Həmçinin Azərbaycan da bir çox böyük dövlətlərlə strateji tərəfdəşligini gücləndirməkdə maraqlıdır.

İlk olaraq Azərbaycanın BRICS-ə (BRICS) daxil olmaq üçün rosmi müraciəti dəqiqət edək. İyulun 3-də Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Astanada keçirilən Zirvə topantısı çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdəşligin qurulması haqqında Birgə Beyannamə" qəbul olunub. Beyannamənin 4.5-ci bəndində əsasən, Azərbaycan tərəfi BRICS-ə daxil olmaq arzusunu ifadə edib və Çin tərəfi BRICS əməkdaşlığında Azərbaycanın iştirakını alıqışlayıb.

BRICS 2006-cı ildə yaradılıb, Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin, Cənubi Afrika Respublikası, Misir, Efiopiya, İran və Birleşmiş Ərəb Əmərliklərinin özündə birləşdirən hökumətlərətərəfli təşkilatdır. Əvvəlcə investisiya imkanları müyyən edən qruplaşma hökumətləri 2009-cu ildən bəri hər il rəsmi summitlərdə toplantı və cəxətərəfli siyasetləri koordinasiyası edən vahid geosiyasi bloka çevrilib.

Ankaranın Hacı Bayram Veli Universitetinin dosenti Levent Ersin Oraklı hesab edir ki, Azərbaycanın BRICS-in Qərbi əlaqələrindən əsas oyunçuya çevrilmək üçün bütün imkanları var və bu baxımdan Bakının rəlu yalnız artda. Onun fikrincə, Azərbaycan BRICS-ə müraciət edərək respublikanın golocok inkişafının iqtisadi modelinin bu təşkilatın vektorunu nozərə alacaqını açıq şəkildə bildirib: "BRICS nöqtəyi-nozərindən "sabitlik" sözünün ən çox aid olduğu iki ölkə var. Bu, Çin və Azərbaycandır. Əgər BRICS ölkələri Qərbi dövlətləri ilə münasibətlərdə sıçrayışa nail olmayı hədəfləyirsə, bunun üçün dərzi platforma güclü iqtisadiyyat və dünyadan bir çox dövlətləri ilə yüksək soviyyədə münasibətlərə malik olunur Azərbaycanın.

Açıq şəkildə, Azərbaycan ilə Çin arasında iqtisadi-ticarət sahəsində əməkdaşlığın kifayət qədər böyük potensialı var. Rosmi Bakı Pekini təkəcə dəst ölkə deyil, həm də texnoloji tərəqqinin mənəbəyi kimi qəbul edir. Eyni zamanda ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığı üçün daha geniş imkanlar mövcuddur.

► 7

**Mehriban Əliyeva həmvətənləri
arasında və xaricdə yüksək
nüfuzu malikdir**

**Azərbaycan Respublikasının Birinci
vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevaya**

Hörmətli Mehriban Arif qızı!

Sizi doğun gününüz münasibətilə ürəkden təbrik edirəm. Siz haqlı olaraq hömvetənləriniz arasında və xaricdə yüksək nüfuzu maliksiniz.

Rusiyada Sizin ölkələrimiz arasında müttəfiqlik münasibətilərinin möhkəmləndirilməsinə, müxtəlif sahələrdə ikitərəfli əməkdaşlığı təsdiqləmək və yüksək təhsifəni yüksək qiymətləndirirəm.

Bu yaxınlarda Bakıda keçirdiyimiz görüşü məmənluğlu xatırlayıram. Sizə somimi-qəlbənə möhkəm cansağlığı, xəbəxətlik, rüfəh və dövləti fəaliyyətinədə uğurlar arzulayıram. İlham Heydər oğluna və bütün ailə üzvlərinizə somimi salamlarımı çatdırmağınızı xahiş edirəm.

Hörmətli,

**Vladimir PUTİN,
Rusiya Federasiyasının Prezidenti**

Fransa demokratiya yox, repressiyalar ölkəsidir

Hazırda bu hadiso elə Qərbin özündə tanınmış insanlar tərəfindən ciddi şəkilde qınanır. Moskva, "X" sosial platformasının, "Tesla" və "SpaceX" kimi şirkətlərin sahibi, tanınmış milyarder Elon Musk özünü sosial şəbəkə hesabında bu barədə paylaşım edərək, Fransız Pavel Durov azad etməyə çağırıb.

İş o yero çatıb ki, Fransa prezidenti Emmanuel Makron məsələ ilə bağlı açıqlama vermək məcburiyyətindən qalıb. "X" sosial şəbəkəsindəki paylaşımında o, telegram rəhbərini saxlanılması hüquqi araştırma çərçivəsində baş tutduğunu bildirib və bunun siyahı qərar olmadığını vurgulayıb.

Fransa prezidenti dünyada qeyri-ciddi siyasi figur kimi tanınğırdan onun açıqlaması da ciddi qəbul olunmur və Pavel Durov həbsinin səfarişli olması heç də şübhə doğurmır. Rusiya Dövlət Dumasının Səddi Vyaçeslav Volodin də həbsin siyasi motivli olması qonaqtindadir. Onun fikrincə, həbsin arxasında ABŞ dayanır. "Əslində, Durov həbsinin arxasında Vaşington dayanır. Telegram ABŞ-nın heç bir təsiri olmayan azsaylı və eyni zamanda on böyük internet platformlarından biridir. Eyni zamanda, onları maraqlandıran bir çox ölkələrde fəaliyyət göstərir. ABŞ-də prezident seçkiləri orofissində Baydenin telegrama nezarəti ola biləcək və bərələri", - deyə Vyaçeslav Volodin özünüň telegram katalnaya yazır.

Vyaçeslav Volodin onu da əlavə edib ki, sosial şəbəkələrə izləmə və senzura Vaşingtonun idarəetmə və təsir üçün əmənovi vəsitiştidir. Maraqlıdır ki, Qərbin insan hüquqlarının müdafiəsi adı altında fəaliyyət göstərən təşkilatları indiyə qədər hədiseyə münasibət bildirmiyiblər. Demokratianın özünən əsas prinsiplərindən biri kimi qəbul edən Avrope İttifaqı sıralarında tomsil olunan Fransanın insan hüquqlarını köbdən şəkildə pozmasının sükütlə qarşılıyır. O cümlədən ABŞ siyasi dairələri susurlar.

► 8

Sürətin 8-ci zirvəsi

Bakı növbəti "Formula-1"ə hazırlaşır

Ölkəmizin sayca 8-ci dəfə evsahibliyi edəcəyi, cari mövsümün 17-ci mərhəlesi olacaq "Formula-1" in dünyada artıq Azərbaycan modeli yaradıb. 2016-cı ildə etibarən ölkəmizdə keçirilən "Formula-1" Qran-prisi həm ölkəmizin tanınmasına, həm də iqtisadiyyatın inkişafına böyük töhfə verib. Sürət yarışı Azərbaycanın görməli və tarixi yerlərinin, istirahət-kurort imkanlarının, mütəmməl möbəx və gözəl təbiətinin təbliğində, eləcə də ölkənin xidmet sektorunun inkişafında müsbət rol oynayıb.

► 11

Palçığın vulkan möcüzəsi

Azərbaycan təbiətinin bu nadir incisi xarici turistləri də heyran edir

Prezident İlham Əliyev 2024-cü ilin 13 iyundan Abşeron rayonunda yerləşən Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinin açılışında iştirak edib. Müasir toləblər cavab verən və kompleks 12 hektar orazını əhatə edir. Burada inzibati bina inşa olunub. Yaranan yeni turizm infrastruktur yeri əhalisi, xüsusi ətraf ərazilərdə məskunlaşmış inşanlar üçün 60-dan çox yeni iş yerinin açılmasına imkan verib. Kompleksin Turizm İnfrastruktur Mərkəzi sorğu zalından və emalatxananan ibarətdir.

► 5

AZERBAIJAN COP29

Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili 2024

Palçığın vulkan möcüzəsi

Azərbaycan təbiətinin bu nadir incisi xarici turistləri də heyran edir

♦ Bakı COP29-a hazırlaşır

Azərbaycan müstəqilliyinə qovuşduğundan sonra turizmin inkişafı da dövlət siyasetinin ayrılmaz hissəsinə çevrildi və bu, iqtisadi tarəqqi və yüksəlmiş mühüm amili kimi böyük əhəmiyyət kəsb etdi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqı təkidi tələbi ilə hakimliyət qaytışından sonra kifayət qədər investisiya tələb edən turizmin təməzzildən çıxarılması və inkişafi üçün kompleks tədbirlər həyata keçirildi. Ulu Öndərin möhkəm təməz üzərində osasını qoymuş sosial-iqtisadi siyaset strategiyası nəticəsində Azərbaycanın maliyyə imkanlarının ildən-ilə yaxşılaşması turizm sahəsində uğurlu işləştlərin aparmasına da imkan yaratdı.

Azərbaycana gələn turistlərin sayı 34 faiz artıb

Turizmin inkişafı ilk növbəde ölkənin ali qanunvericilik aktlarında öz əksini tapmış, Milli Məclisidə "Turizm haqqında" qanun qəbul edilmiş, 27 iyul 1999-cu ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev "Turizm haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Ferman imzalamışdır. Sonra illərdə də bu sahəyə xüsusi diqqət ayrılmış, böyük işlər görülmüşdür.

Turizmin inkişafına göstərilən dövlət qayğısının nəticəsidir ki, 2024-cü ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycana səfər edən xarici vətəndaşların sayı 1.231.104 nəfər təşkil edib ki, bədən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 34 faiz çoxdur.

Azərbaycana səfər edən vətəndaşların sayına görə Rusiya, Türkiye, Hindistan, İran və Gürcüstan ilk beşlikdə qərarlaşır. Beynəlxalq seviyyədə fəaliyyət göləncik, demək olar ki, bə istiqamətdə də böyük irolılıyış var. Dünyada İqtisadi Forumun tərəfindən dərc edilən Səyahət və Turizmin İnkışafı İndeksindən əsasən, Azərbaycan əvvəlki hesabatla müqayisədə 7 pillo irolılıyorkən 119 ölkə arasında 56-ci yerdə qərarlaşub. Böyük soy və həvəsə hazırlaşdığımız COP çərçivəsində ölkəmək 100 min nəfərə yaxın turistin gəlişi gözlənilir.

Ölkəmizdə turizm Prezident İlham Əliyev tərəfindən müasir həyat tərzi və moderniyətin mühüm atributu, beynəlxalq əlaqələrin bir formasi kimi uğurla inkişaf etdirilir. Son illər sağlamlıq turizmi, dəniz turizmi, soyahət turizmi, dağ turizmi, kənd turizmi dəniz turizmətən daha çox maraqlandırıb.

Vulkanının 350-dən çoxu Azərbaycanın sərqişində və Xəzər akvatoriyasında yerləşir. Palçıq vulkanları əsasən Abşeron yarımadası, Bakı ətrafindakı adalar qrupu, Şamaxı, Qobustan və cənub-şərqi Şirvanda yayılıb.

Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksində "Qılinc" palçıq vulkanının yaxından izləmək mümkündür. Bu vulkanlar bir sıradə düzülmüş 8 topodon ibarətdir. Topolerin iri qrunt sūxurları böyük bir sahəni əhatə edərək simal-şərqi qədər uzanan iki zolaq omolo göstərir. İyimi hektar sahəyə yayılan qrunt sūxurlarının uzunluğu 300-500 metrdir. Bu zolaqların inə isə bəzi yerdə 50 metro çatır. Ümumiyyətən ölkəmizdəki vulkanların 60 faizi aktiv sayılır.

Prezident İlham Əliyev 2024-cü ilin 13 iyundan Abşeron rayonunda yerləşən Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinin açılışında iştirak edib. Müasir tololbaların cavab verən və kompleks 12 hektar ərazini əhatə edir. Burada inzibati bina inşa olunub. Yaradılan yeni turizm infrastrukturu yerli əhalini, xüsusilə ətraf orazılarda məskunlaşmış insanlar üçün 60-dan

Bunlara aid olan məkanlardan biri de 2021-ci il aprelin 22-də tommuri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Heydər Əliyev Fonduñun rəhbəri, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən Abşeron rayonu, Qobustan kəndinin ərazisində qoyulmuş Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksidir.

Vulkanların 60 faizi aktivdir

Büyənlərde böyük maraqla ünvanına yollandığımız yeni turizm kompleksini Bakıdan 59 kilometr cənub-qərbdə, Qobustan qəsəbosundan toxumox 17 kilometr şimal-qərbdə, Şamaxı istiqamətindən gedən əsas yolun üstündə dəniz seviyyəsindən 235 metr hündürlükde yerləşən ərazidə yaradılıb. Bura "Qılinc" palçıq vulkanlarının ərazisi kimi təmir. Bu kompleks "Regionların 2019-2023-cü illərə səsial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" layihəsi çərçivəsində icra olunub.

Təbiətin maraqlı hadisəsi olan palçıq vulkanları dənizinin bir çox ölkəsində mövcuddur. Azərbaycan da palçıq vulkanlarının nadir və klassik inkişaf regionu kimi təmir. Yer kürəsində məlumat olan 2 mindən artıq palçıq

Azərbaycan faunasının qədim nümunələri

İnformasiya Mərkəzində yaradılan Təbiət tarixi sərgi zalı eksponatlarının zənginliyi ilə böyük maraqlıdır. Sərginin "Böyük pişiklər", "Qobustan faunası", "Azərbaycanın vəhşi heyvanlarının ayaq izləri", "Azərbaycanın hoşşat dünəysi", "Kıçık ölüçülü heyvan skeletləri" güşələrin-

meydançasına qalxməqla hündürükdən ətrafdakı palçıq vulkanlarını seyr etmək, maraqlı vaxt keçirmək mümkündür.

Kompleksdə yaradılmış Minessallar sərgisində isə Azərbaycan ərazisindən tapılan 80-ə yaxın forqlı mineral növü nümayiş etdirilir. Ziyarətçilər burada ölkəmizin hər yerindən - Qobustandan tutmuş Naxçıvana qədər, öksor bölgələrdən götürülmüş gözəl və nadir qiymətli daşlar, kristallar və digər geoloji nümunələrlər yaxından tam olub. İki hissədən ibarət sərginin birinci bölməsində palçıq vulkanlarının püskürdüyü qaya nümunələri, digər bölmədə isə ölkəmizdəki müxtəlif faydalı qazıntı yataqlarında tapılan mineral münümələr sərgilənilər.

Burada ziyarətçilər Yerin təkisi, geoloji proseslər, sūxurlar və mineralların əmələ gəlməsi haqqında məlumatlar toplandı. Palçıq vulkanlarının ətrafinda mifasır turizm infrastrukturunun yaradılması bu ərazilərdə yerləşən vulkanlar haqqında içti-mai maaflondırımları artırma və onların təbii ərisi kimi təhlilişən sərat yaradır.

Turistlərin sevimli məkanı

Bu ərazidə 110 nəfərlik restoran tikiilib, turistlərin vulkanları izləməsi üçün piyada yolu çəkilib, panoramalı müşahidə nöqtəsi və meydanda salınır. Müşahidə

</div

Azərbaycanın xarici siyasetinin uğurları

Strateji tərəfdaslıq güclənir, qlobal nüfuz artır

Azərbaycanın müttəfiqlərinin coğrafiyası genişlənir

Bu gün dünyanın geosiyasi mənzərosi heç də ürəkəçən deyil. Müxtəlif coğrafiyalarla qaynar ocaqların, mühərbişərlərin mövcudluğu, həmçinin yeni təhdidlərin artması böşüriyyəti ciddi simalarqarşısında qoyur.

Yaxın Şərqi yaşılanan münaqış, Rusiya-Ukrayna müharibəsi, məcburi assimiliyasiya aparan iyrincə neokolonializm təcrübəsinin davam etməsi, siyasi vəziyyətin heç də ürəkəçən olduğunu göstərir.

Süklərlə olsun ki, bu arzuolunmaz geosiyasi arxitektura fonunda Azərbaycanda siyasi sabitlik hökm sürür. Regionun lider dövləti kimi Azərbaycan daxili sabitliyini əzmələr qoruyub saxlayır. Təbii ki, bu sabitliyin qorunması şərtləndirir ən mühüm məsələ - dövlətin liderinin yürtüdüyü uğurlu siyasetidir.

Həyata keçirdiyi tam müstəqil siyasetle Azərbaycanı tərixinən on qodralı dövlətinə əvərinə Prezident İlham Əliyev hadisələri düzgün analizətəmə, dörđü qərarverme bacarığı, uğurlu diplomatiyası ilə Azərbaycan həm də dünyada etibarlı tərəfdək kimi tanıdılır. Bu nəticədən dəfələrək, Azərbaycanın tərəfdən liderinin yürtüdüyü uğurlu siyasetidir.

BRICS-ə ilə yaradılıb, Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin, Cənubi Afrika Respublikası, Misir, Efiopiya, İran və Birleşmiş Əməkliklilik Federasiyası, 2006-cı ilə yaradılıb. Azərbaycanın BRICS-in Qərbiələrindən əsas imkanları var və bu baxımdan Bakının rolunu yalnız artıracıq. Onun fikrincə, Azərbaycan BRICS-ə daxil olmaq arzusunu ifadə edib və Çin tərəfi BRICS-ə mənəvəsindən Azərbaycanın istirakını alıqlaşdırıb.

BRICS-ə ilə yaradılıb, Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin, Cənubi Afrika Respublikası, Misir, Efiopiya, İran və Birleşmiş Əməkliklilik Federasiyası, 2006-cı ilə yaradılıb. Azərbaycanın BRICS-in Qərbiələrindən əsas imkanları var və bu baxımdan Bakının rolunu yalnız artıracıq. Onun fikrincə, Azərbaycanın BRICS-ə daxil olmaq arzusunu ifadə edib və Çin tərəfi BRICS-ə mənəvəsindən Azərbaycanın istirakını alıqlaşdırıb.

Azərbaycanın BRICS-ə daxil olmaq arzusunu ifadə edib və Çin tərəfi BRICS-ə mənəvəsindən Azərbaycanın istirakını alıqlaşdırıb.

Təkcə son iki ayda Azərbaycanın xarici siyasetinə Levent Ersin Oraklı hesab edir

ki, Azərbaycanın BRICS-in Qərbiələrindən əsas imkanları var və bu baxımdan Bakının rolunu yalnız artıracıq. Onun fikrincə, Azərbaycanın BRICS-ə daxil olmaq arzusunu ifadə edib və Çin tərəfi BRICS-ə mənəvəsindən Azərbaycanın istirakını alıqlaşdırıb.

Bundan başqa Azərbaycan Prezidentinin Özbəkistana və Qazaxistana sefərləri, keçidiyi görüşlər, imzalanan sənədlər, həmçinin Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin ölkəmizdəki dövlət şəhərlərinə gələrək, Azərbaycanın strateji tərəfdən yüksək potensialı var. Rəsmi Baki Pekini təkcə dəst ölkə deyil, həm də texnologiya tərəqqinin mənbəyi kimi qəbul edir. Eyni zamanda ölkələrin

üçün dördüncü platforma güclü iqtisadiyyata və dünyadan bir çox dövlətləri ile yüksək istiqamətlərdən bəri kimi müəyyənləşdirib.

Türkiyə mediasının tomsilçisi, siyasi ekspert Güngör Yavuzaslan deyir ki, bu gün bölgənin strategiyasını və göləcəyi genişləndirir.

yeni Prezident İlham Əliyevin yaratdığı yeni Azərbaycan doktrinasi müəyyənləşdirir. Bu doktrinə Rusiya Prezidenti Vladimir Putini ölkəsində qəbul etmek, Türkiyə Prezidenti Recep Tayyip Erdoğanla birgə stratejialar ortaya qoymaq, Türk Dövlətləri Təşkilatı daxilində yeni mövqə nümayiş etdirərək Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin bayragını Bakıda dağalandırmaqdır. Yəni bölgənin hazırlı strateyi Prezident İlham Əliyevin baxışına doğru istiqamətlərinə. Büttün bunlar yeni dövrün şifroldur.

Qərbiələrindən əsas imkanları var və bu baxımdan Bakının rolunu yalnız artıracıq. Onun fikrincə, Azərbaycanın BRICS-ə daxil olmaq arzusunu ifadə edib və Çin tərəfi BRICS-ə mənəvəsindən Azərbaycanın istirakını alıqlaşdırıb.

Bundan başqa Azərbaycan Prezidentinin Özbəkistana və Qazaxistana sefərləri, keçidiyi görüşlər, imzalanan sənədlər, həmçinin Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin ölkəmizdəki dövlət şəhərlərinə gələrək, Azərbaycanın strateji tərəfdən yüksək potensialı var. Rəsmi Baki Pekini təkcə dəst ölkə deyil, həm də texnologiya tərəqqinin mənbəyi kimi qəbul edir. Eyni zamanda ölkələrin

üçün dördüncü platforma güclü iqtisadiyyata və dünyadan bir çox dövlətləri ile yüksək istiqamətlərdən bəri kimi müəyyənləşdirib.

Türkiyə mediasının tomsilçisi, siyasi ekspert Güngör Yavuzaslan deyir ki, bu gün bölgənin strategiyasını və göləcəyi genişləndirir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Mənəvi aspekt Azərbaycanın BRICS-ə integrasiyasının ən mühüm amillərindən biridir

"ABŞ-nin daxili işlərinə qarışmaq və xarici siyasetinə təsir etmek üzrə müntəzəm cəhdləri ilə üzləşən Azərbaycan, Cənubi Amerika, Afrika və Asiya ölkələri BRICS-də öz suverenlikləri mədafiə etmək və möhkəmləndirmək imkani tapır".

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında rusiyalı politoloq, millətlərərəsi münaqışçılar üzrə mütəxəssis və təhlükəsizlər üzrə ekspert Yevgeni Mixaylov Azərbaycanın BRICS-ə üzrə olmaqla bağlı rəsmi müraciətini şərh edərək deyib.

"Həm Azərbaycanın, həm də digər yeni iştirakçıların təşkilatı integrasiyasında ən mühüm amillərden biri mənəvi aspekt Azərbaycanın Cənubi Qafqazda təhlükəsizliklə bağlı məsələlərin həlli istiqamətində müstəqil siyaset yürüdür".

Azərbaycan regionda kifayət qədər nüfuzlu və sözə sahibdir. Bu ölkə Cənubi Qafqazda təhlükəsizliklə bağlı məsələlərin həlli istiqamətində ATƏT-in, Avropanın köməyinə cəhət etməyi və bu məsələdə müstəqil siyaset yürütməkdə davam edir.

AZERTAC xəbər verir ki, bu fikirləri "Özbəkistan və Azərbaycan: qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın yeni perspektivləri" mövzusundan avqustun 20-də Bakıda keçirilən tədbirə onlayn qoşulan Özbəkistannın Beynəlxalq Münasibətlərinin Təhlili Mərkəzinə direktor Sancar Valiyev sosləndirib.

Ölkələrimiz arasında əlaqələrin tarixi kökündən, ortaç dəyərlərdən danışan S.Valiyev strateji tərəfdən əlaqələrinin müttəfiqlik səviyyəsinə qatmasından məmənunluğunu ifadə edib. Beyin mərkəzinin rohbəri Özbəkistannın və Azərbaycanın müxtəlif Beynəlxalq platformalarla, o cümlədən Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT), Şəhər Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) çərçivəsində six əməkdaşlıq etdiklərini qeyd edib.

Vurğulayıb ki, ölkə arasında imzalanın yenisi əlaqələrimizi, əməkdaşlığını daha yüksək səviyyəyə qatdıracaq.

BRICS assosiasiyanının inkişafı üçün ilkin şortlər yaradır.

Mixaylov oləvə edib: "2024-cü ildə, müasir dördüncü planeti misli görünəməş dünya mühərbiyi təhlükəsi burjuvəyə, BRICS-ə getdikə dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal qeyd edək".

Ortaç dəyərlərə qarşı, hər iki ölkə ümumi maraq və dəyərlərə tərafında six birleşərək, münasibətlərinin dərhal

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

İlin əvvəlindən 900 şəhid ailəsi üzvü və müharibə veterani üçün kiçik bizneslər yaradılıb

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən əzizlənməşşüllüq programı və Dünya Bankının maliyyə dəstəyi ilə icra olunan "Məşgulluğa Dəstək Layihəsi" çərçivəsində bu il artıq 900 şəhid ailəsi üzvü və müharibə veterani üçün kiçik bizneslər yaradılıb.

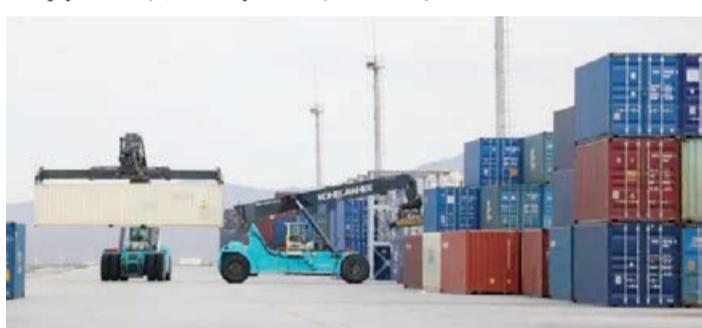

Onlardan 90 nəfəri şəhid ailəsi üzvləri, qalanları müharibə veteranlarıdır. Həmin vətəndaşlar üçün ilk mərhələdə biznes təlimləri təşkil olunub. Telimlər bitirdikdən sonra sedidliklə iqtisadi fəaliyyəti istiqamətləri üzrə kiçik bizneslərini qurmaları üçün aktivlərlə tömən ediliblər.

Trans-Xəzər marşrutu üzrə yükdaşımaların həcmi artır

2023-cü ilin sonunda Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu (TİTR) üzrə yükdaşımaların həcmi 2022-ci ilin müqayisəsində 65 faiz artaraq 2,76 milyon ton (2022-ci ilde - 1,7 milyon ton) təşkil edib.

AZƏRTAC Qazaxistan hökumətinin Mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, 2024-cü ilin ilk 7 ayında yükdaşımaların həcmi 2,56 milyon ton olub ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə (1,57 milyon ton) 63 faiz çoxdur.

Qazaxistan Respublikası hökuməti darboğazların aradan qaldırılması, habelə 2027-ci ilə qədər Qazaxistan, Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxistan və Gürcüstan arasında Orta döhləzin iqtisadi üzrə yol xörəksinə həyata keçirilməsi üzrəndə işləyən kimi, da dehəlzin ötürücülük qabiliyyətini ilə 10 milyon ton qatdıracaq.

Hesabatda göstərilir ki, TİTR-in sabit və rəqəbatqabiliyyətli marşrut kimi yaradılmasında tokco döhləz boyu ölkələr deyil, lakin Cənub-Sərqi Asiya, Fars körəzi və Avropa regionları maraqlıdır.

Orta döhləz kimi də tanınan Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu Qazaxistan, Xəzər donizi, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə vəsiatlısən Çin və Avropa ölkələrini birləşdirir.

Sumqayıtda "IVECO" avtomobilləri yığılacaq

İnvestisiya dəyəri 19,2 milyon manat olan yeni müəssisədə 90 nəfər daimi işlə təmin ediləcək

Ölkədə aparılan iqtisadi islahatların hədəfi qeyri-neft sektorunun iktisadi olmaqdadır. Ətan dövr arzında bu sektora kəpələnmiş qeyri-neft sektorunun iktisadi olmaqdadır. Bu-nuna yanaşı, qeyri-neft sektorunun iktisadında sanballı payı olan sənaye parkları və məhəllələrinə də yeni istehsal müəssisələri fəaliyyətə başlamışdır.

Iqtisadi Zonaların İnkıfati Agentliyinin idarəciliyindəki Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti "STP" MMC-yə (STP Şirkətlər Qrupu) daxil olan STP Polimer Zavodundan Azərbaycan illər dəfə delinatörər istehsal ediləcək. Cari ilin sonunadək müəssisədə 10 min ədəd delinatörər istehsal edilmiş nozordu tutulur. Məlumat üçün bildirik ki, delinatör nəqliyyat vasitelerini piyadaların hərəkətindən ayırmayı, ikitirəflə yollarda zolaqları bölmək, orta zolaqlarda təhlükəsizliyi tömən etmək, piyadaları və sürücüləri xəbərdər etmək üçün istifadə olunan cəvikk, qırılmaz materialdır.

İnvestisiya həcmi 619 milyon dollar olan STP Şirkətlər Qrupunda hazırlıda 2000 nəfər yaxın daimi işlə təmin edilib. Şirkət tərəfindən 2017-ci iləndən cari ilin yarısı da daxil olmaqla, 972 milyon manatlıqdan çox satış həyata keçirilib ki, bunun da 274 milyon manatlıq ixtarın payına düşür. İstehsal edilən məhsullar dünyannı 15-dən çox ölkəsinə (İngiltərə, Kanada, İsviç, Singapur, BƏƏ, İraq, Rumeiniya, Türkiyə, Rusiya, Qazaxistan, Tacikistan, Gürcüstan, Ukrayna və s.) ixtar ediləcək.

Cari il Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Az-Tex-İmport" MMC-yə 2022-ci ilin may ayında Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti statusu verilib və müəssisənin bu ilin sonunda fəaliyyətə başlaması planlaşdırılır. Ümumiyyət 2013-cü iləndən ölkə üzrə sənaye zonaları üzrə əməkçi investisiya həcmi 7,8 milyard manat dəyərində 151 sahibkarlıq subyektiye rezident işləyəcək və sənayədarlar tərəfindən sənaye zonalarına 6,8 milyard manatdan çox investisiya yatırılıb, 10500-dən çox daimi iş yeri yaradılıb. Sənaye zonaları istehsalın genişləndirilməsi, idaxın əvəz ediləsi və yeni ixtarın imkanlarının yaradılması baxımdan önəmlidir. Belə ki, 2015-ci iləndən 2024-ci ilin ilk yarımı da daxil olmaqla, sənaye zonalarında 13,5 milyard manatlıq məhsul satışı həyata keçirilib. Həmin məhsulların 4,35 milyard manatlıq xarici bazara ixtar edilib. O cümlədən, bu ilin 6 ayında sənaye zonalarında 1,4 milyard manatlıq

satış həyata keçirilib ki, onun da 476,6 milyon manatlıq xarici bazarlarda satılıb. Həmin dövr sonayə zonalarının qeyri-neft sonayə mehsulları istehsalında xüsusi çökisi 16,1, ixtarında isə 26,9 faiz olub.

Xatırlada ki, Cənubi Qafqazda on böyük olan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında ümumi investisiya həcmi 6,2 milyard manat olan 40 sahibkarlıq subyekti tətbiq olunan statusu verilib. Parkda hazırda 24 müəssisə fəaliyyət göstərir. Qeyd etdiyimiz kimi, cari ilin sonundakı dəhəlzin də 2 müəssisənin fəaliyyətə başlaması planlaşdırılır. Yeni fəaliyyətə başlayacaq müəssisələr tərəfindən sənaye parkına ümumiyyət 40 milyon manata yaxın investisiya qoyulmaqla 300-dən artıq oləv iş yeri yaradılacaq.

Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun dirçəldiləməsi və sənaye potensialının iktisadi möqsədi ilə yaradılan Ağdam və "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" sənaye parklarında da sahibkarlıq fəaliyyətinin iktisadi üçün olverişli investisiya mühiti formalasdırılıb ki, bu da iş adamlarının sözügedən sənaye zonalarına marağını artırır. Hazırda bu sənaye parklarında ümumiyyət əməkçi investisiya kapitalı 330 milyon manatdan çox olan 39 sahibkarlıq subyektiye rezidentlik, 8 sahibkarca isə qeyri-rezidentlik statusu verilib. Sahibkarlıq subyektləri tərəfindən sənaye parklarında 2900-dək daimi iş yeri yaradılması nəzərdə tutulur. Artıq rezidentlər tərəfindən sənaye parklarına 89 milyon manatdan çox investisiya yatırılıb, 330-dan artıq daimi iş yeri yaradılıb.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Sabit iqtisadi inkişaf, davamlı bütçə profisiyi və aşağı dövlət borcu

Bunlar investorları ölkəmizə cəlb edən əsas şərtlərdir

Bu gün Azərbaycana birbaşa xarici investisiya qoyuluşu artır. Mərkəzi Bankın məlumatına görə, 2024-cü ilin birinci rübündə Azərbaycan iqtisadiyatın colb edilən birbaşa xarici investisiyaların ümumi möbləği 1,5 milyard dollar təşkil edib. Bu, ötən ilin birinci rübü ilə müqayisədə 0,4 faiz çoxdur.

Ölkə iqtisadiyyatına yarılmış birbaşa xarici investisiyaların strukturunda neft-qaz sektorun xüsusi çökisi 87,6 faiz təşkil edib. Qeyri-neft-qaz sektorun colb olunmuş birbaşa xarici investisiyaların ümumi möbləgi isə 186,5 milyon dollar olub. Son dövrlər aparılan İslahatlar, məsolən, sənaye parklarının, sənaye məhəllələrinin fəaliyyəti, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda sənaye zonalarının, Əlet Azad İqtisadi Zonasının yaradılması xaricinə investorlarda ölkəmizə böyük maraq yaradıb. Xüsusun Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarına sənaye yatrıma isteyən xarici investorların sayı dəhaçdır.

Bu reallıq "Fitch Ratings" beynəlxalq kredit reytinqi agentliyinin diqqətindən yayınmayıb. Agentlik öz reytinq cədvəlində Azərbaycanın xarici valiyadə uzunmüddəti emətinin defolt reytinqini (IDR) sabit proqnozla BB+dan BBB-ə yüksəldib. Məlumat üçün bildirik ki, "Fitch Ratings" dünyaya reytinq agentliyini kimi tanınan şirkətdir. Əsas fəaliyyəti dünya kredit bazarlarına kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə görə analitik tədqiqatların noticolarını və məlumatları hazırlanmışdır. Qeyd olunan məlumatdakı BB kredit qabiliyyətinin kifayət etməyəcək soviyyəsi, BBB isə kredit qabiliyyətinin kifayət qədər yüksək soviyyəti deməkdir.

Iqtisadi İslahatların Təhlili və Komunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) İqtisadi Təhlil şöbəsinin müdürü Güney Quliyeva bildirib ki, bu qiyət Azərbaycanın iqtisadiyyatı təhlilinə təsir edən yüksək məvqedə qalmışdır. İİTKM İqtisadi İslahatların Təhlili və Komunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) İqtisadi Təhlil şöbəsinin müdürü Güney Quliyeva bildirib ki, bu qiyət Azərbaycanın iqtisadiyyatı təhlilinə təsir edən yüksək məvqedə qalmışdır.

sadi dayanıqlığını və güclü xarici iqtisadi tarzlığını göstərir, investisiya və iqtisadi artım üçün perspektivli gölcəyə işarə edir. Onun sözlərinə görə, reytinq agentliyinin məlumatında Azərbaycanın suveren xarici valiyatı aktivlərinin 2024-cü ilde 74 milyard dollarə catacağı qeyd olunur ki, bu da proqnozlaşdırılan ÜDM-in 98 faizini təşkil edir. Qeyd edək ki, bu ehtiyatların əsas hissisi Dövlət Neft Fondu məxsusudur. Aktivlərin yüksək soviyyəsi Azərbaycanın xalis suveren aktiv mövqeyinin BBB və A reytinqi (kredit qabiliyyətinin yüksək soviyyəsi) suverenlər arasında en yüksək mövqedə qalmışdır.

Bundan əlavə, "Fitch Ratings"in hesabında hökumət borcunun 2026-ci ilə qədər aşağı soviyyədə qalaraq ÜDM-in 22,7 faiza qədər artacağı proqnozlaşdırılır. Paralel olaraq, hökumət tərəfindən aparılan inflasiyaya nəzarət tədbirlərinin effektivliyi vürgulanaraq, onun 2024-cü ilde hədəf inflasiyadan aşağı soviyyədə - orta hesabla 3,5 faiz olacaq güman olunur. Eləcə də Qarabağın borçpasının müsbət təsirləri sobəbindən iqtisadi artımın tsiklik olaraq 3,2 faiza qədər bərpa olunduğu qeyd edilir.

İİTKM-in şöbə müdirinin sözlərinə görə, "Fitch Ratings" tərəfindən Azərbaycanın suveren kredit reytinqinin yüksəldiləməsi ölkəmizin sabit iqtisadi vəziyyətinin və malixə Sağlamlığının vürgulanması deməkdir ki, bu da gelecek investisiyalar üçün vacib şərtlərdir. Azərbaycanın sabit iqtisadi iktisadi, davamlı bütçə profisiyi və aşağı dövlət borcu investitorlara hər ölkədə rast gəlinməyən stimul verir.

Züleyxa OLİYEVA,
"Azərbaycan"

114 min pensiya, müavinət və təqaüd proaktiv qaydada təyin olunub

Bu ilin 7 ayında 114 min pensiya, müavinət və təqaüd təyinatı elektron sistemlər üzərindən proaktiv qaydada həyata keçirilib. Onlardan 25 mini pensiya, 89 mini müavinət və təqaüd təyinatları olub.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən 2019-cu ilin əvvəlindən başlayaraq sosial təminat növleri üzrə ödənişlərin təyinatı elektronlaşdırılıb.

Vətəndaşların sosial təminat növlerinə hüquqları yaradıqda müraciət olunmadan və sənəd təqdim edildən müvafiq sosial ödənişlərin təyinatı e-sistem üzərindən avtomatik şəkildə həyata keçirilir.

Sərsəng su anbarında suyun səthi rekord soviyyəyə çatıb

Zəngin su ehtiyatlarına malik Qarabağın Sərsəng su anbarının sothinin sahəsində əvvəlki illərdə müqayisədə bu il rekord soviyyədə artıb olub.

Rəqəmsal İnkışaf və Neqliyyat Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, 2014-2023-cü illər ərzində anbarın su sothinda müəyyən artma-azalma olsa da, 2024-cü ilin peyk təsirlərinin analizləri son 10 il ərzində su sothinin sahəsinin maksimum soviyyəyə - 1065 hektara çatdığını göstərir. Uzun illər monfi ekoloji təsiri məruz qalmış Sərsəng su anbarının sothinin artması ötən iləndən etibarən su anbarının ekosisteminin bərpasının noticisi hesab oluna bilər. Qarabağın on iri su hövzəsi olan Sərsəng su anbarı Qarabağ iqtisadi rayonu və ətraf bölgələr üçün strateji əhəmiyyətə malikdir.

Qeyd edək ki, "Azərkosmos" tərəfindən ölkə təhəllülərini istifadə edilməsi ilə təsirlərin artması əsaslıdır. ICE London qıtılərarası birjasında keçirilən ticarət əməliyyətlərinin gedidi "Brent" neftinin ixracına dair 2024-cü ilin oktyabr müqaviləsinin dayarı 0,15 faiz azalaraq 1 barelo görə 80,24 ABŞ dolları təşkil edib.

Trend xəbər verir ki, Nyu-Yorkun NYMEX ömətö birjasında bu ilin noyabrında ixrac etməklə WTI markalı neftin 1 barelinin qiyməti isə 0,22 faiz azalaraq 1 barelo görə 77,25 ABŞ dollarına enib.

Dünya birjalarında neft ucuzlaşdı

Aqrar Sığorta Fondunda heyvandarlıq ekspertləri üçün təlimlər keçirilir

Aqrar Sığorta Fondunda heyvandarlıq sığortası üzrə müstəqil ekspert sertifikasi almaq istəyən namızadalar üçün təlimlər başlanıblı.

Kondosorrluq təlimlərindən təlimlərə başlanıblı.

Ölkənin müxtəli bölgələrindən təlimlərə başlanıblı.

Xatırlada ki, Cənubi Qafqazda on böyük olan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında ümumi investisiya həcmi 6,2 milyard manat olan 40 sahibkarlıq subyekti tətbiq olunan statusu verilib.

Parkda hazırda 24 müəssisə fəaliyyət göstərir.

Qeyd etdiyimiz kimi, cari ilin sonundakı dəhəlzin də 2 müəssisənin fəaliyyətə başlaması planlaşdırılır.

Yeni fəaliyyətə başlayacaq müəssisələr tərəfindən sənaye parkına ümumiyyət 40 milyon manata yaxın investisiya qoyulmaqla 300-dən artıq oləv iş yeri yaradılacaq.

Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun

Yaydalara osasın, Aqrar Sığorta Fondunda təlimlərə istirak etmiş namızadələr Dövlət İmtahan

**FORMULA 1
QATAR AIRWAYS
AZERBAIJAN
GRAND PRIX
2024**
13-15 SEPTEMBER

Fəxr et, qürur duy,
AZƏRBAYCAN!

Sürətin 8-ci zirvəsi

Bakı növbəti "Formula-1"ə hazırlaşır

Bakı saycaya 8-ci dəfə möhtəşəm bir töbdər - "Formula-1" Azərbaycan Qran-prisinin evsahibliyi edəcək. Sürətsevərlər sentyabrın 13-15-də "Gözlənilməzə hazır ol" şəhəri ilə keçiriləcək yarışda planetin ən güclü 10 komandasının 21 pilotunun azımkar mühərzişinin şahidi olacaqlar. Yarışın keçiriləcəyi Bakı Şəhər Halqası bazi xüsusiyyətlərinə görə digər "Formula-1" treklerindən seçilir.

Şəhərin müasirliyi ilə tarixiliyini özündə birləşdirən Bakı Şəhər Halqası şəhər trekidir və digorları ilə müqayisədə burada maksimal sürətin növbəti dəfə qeydə alınmağı gözlənilir.

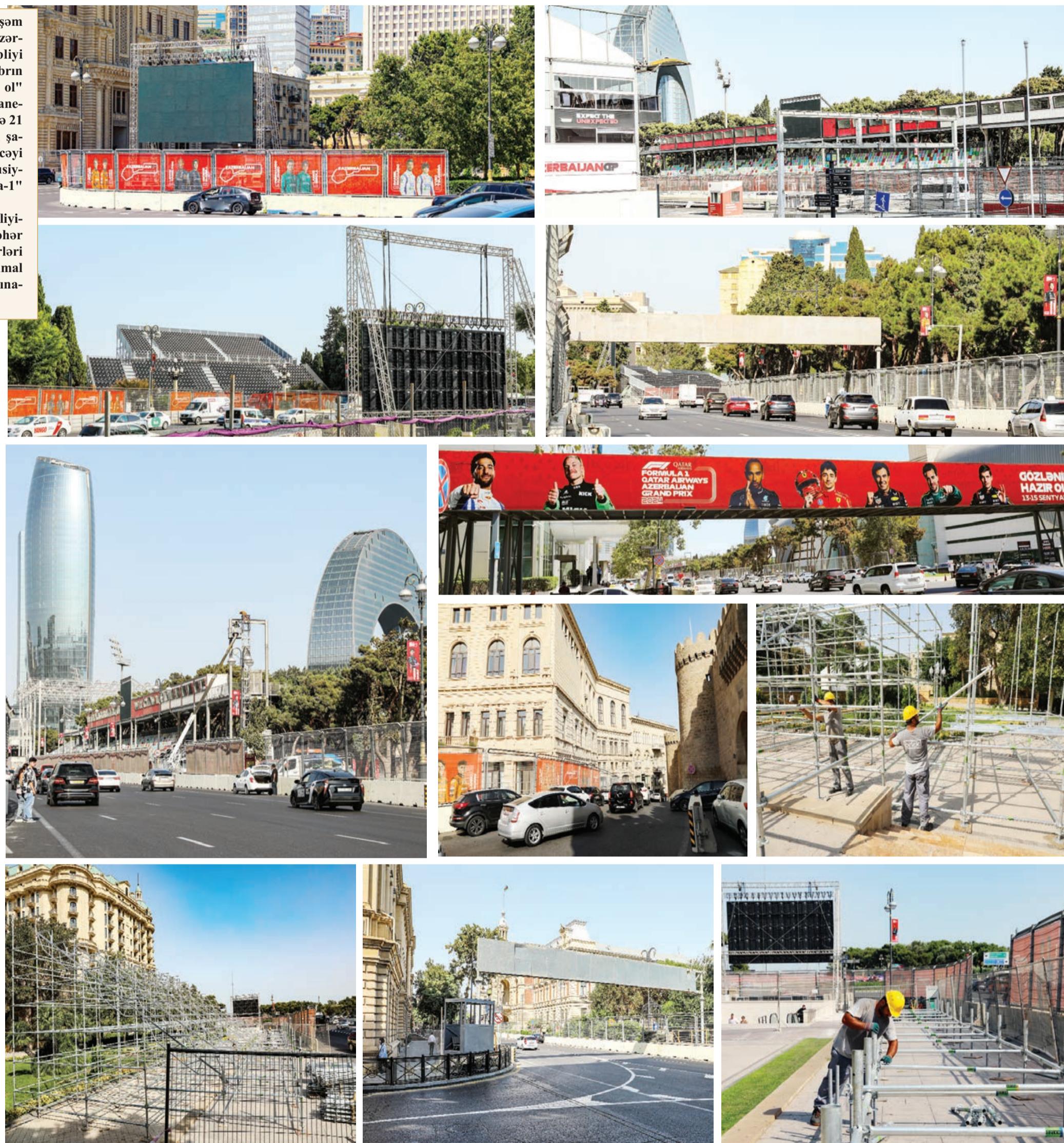
"Formula-1" Bakı təsəvvür edilmər

Bakı küçələri 2016-cı ildən bəri 206 yarış dövrəsi boyu çoxlu hadisələrə şahid olub. Dramatik hadisələr, trekdə qozalar, partlayan tokorlar, bəzən aqressiya ilə müşahidə olunan qalibiyət və möglübiyətlər Bakı üçün xarakterikdir. Son yeddi yarışda qalib gəlmüş yeddi fərqli pilot, eyni zamanda yarışın ən sürətli dövrosuna imza atıb. İndiyədək Bakıda azarkeşlər bir çox hadisələr - trek incidentlərinə, tokor partlamalarına, çoxsaylı qızılı bayraqlara və təhlükəsizlik maşınlarına şahid olublar. Bundan əlavə, yarışlardan yalnız birində hər dövraya liderlik edən bərə lider pilot olub. Orta hesabla, hər il keçirilən Azərbaycan Qran-prisində yarış boyu illi üç pilot liderlik üzrə mühərzişə qoşulub. Daha gərgin liderlik mühərzişi ilə yadda qalan 2021-ci il yarışında isə bu rəqəm beşə yüksəlib.

Artıq dünyadakı "Formula-1" həvəskarları bu yarışı Bakıda təsəvvür etmirlər. Xüsusilə olaraq inşa edilmiş Bakı Şəhər Halqası isə bu yarışlarda özünəməxsusluğunu ilə seçilir. Trekin uzunluğu 6 kilometrdən bir qədər artıqdır. Bu trek uzunluğuna görə dünyada ikincidir.

Unikal xüsusiyyətlərinə sahib Bakı Şəhər Halqası ətrafındakı tribunaların sayı 9-dur. Bunlar "Abşeron", "Azneft", "Muğam", "Sahil", "İçərişəhər", "Qız Qalası", "Bulvar", "Xəzər" və "Filarmoniya" tribunalarıdır. Mühəsiblərimizə eəsanən əminliklə söyləyə bilərik ki, hazırlıq işləri ən yüksək səviyyədə görülməkdədir. Həmçinin əyauştı zonalar üçün də bilet satışı həyata keçirilir. Ümumi tamaşaçı tutumunu (əyauştı zonalar daxil olmaqla) 30 minə yaxındır. Trekin on geniş yeri 13 metrdir, on dar hissəsi trekin içərişəhərə ətrafında olan bölmələrində yerləşir. Ən ensiz hissəsi isə 7,6 metrdir (Qoşa qala divarlarının yan). Start xətti Azadlıq meydانında, finis xətti isə Abşeron tribunasının qarşısında, təyin olunan trekboyu döngülərin sayı 20-dir.

Onu da xüsusi olaraq qeyd edək ki, quraşdırılan tribunalar elə yüksək səviyyədə hazırlanıb ki, daim istifadədə olsə belə, dağlıq sıradan çıxmır. Bu mötəbər yarışın KIV-də yüksək səviyyədə işçiləndirilməsinə tövərbəli müxbirlər və fotomüxbirlər cəlb edilib. Beləliklə, dünyanın ən böyük informasiya alyansları, eləcə də ölkəmizin xəbor agentlikləri Bakıda keçiriləcək "Formula-1" yarışı barədə xəborləri dünyaya yayacaqlar.

İllklərlə yadda qalan mərhələ

Ölkəmizin saycaya 8-ci dəfə evsahibliyi edəcəyi, cari mövsümün 17-ci mərhəlesi olacaq "Formula-1" in dünyada artıq Azərbaycan modeli yaranıb. 2016-cı ildən etibarən ölkəmizdə keçirilən "Formula-1" Qran-prisi hem ölkəmizdən təndilmasına, hem də iqtisadiyyatın inkişafına böyük töhfə verib. Sürət yarışı Azərbaycanın görəməli və tarixi yeri, istirahət-kurort imkanlarının, mükəmməl mətbəx və gözəl təbiətin töblığında, eləcə də ölkənin xidmət sektorunun inkişafında müsbət rol oynayıb.

"Formula-1" yarışlarının Azərbaycanın paytaxtında keçirilməsi ilə bağlı FOM (Formula One Management) ilə danışçılar 2013-cü ildə başlanıb və 2014-cü ilin martında ilkin müqavilə imzalanıb. Azərbaycanda Qran-prinin təşkilisi ilə dövlət səviyyəsində möşğul olunub. Bu da layihənin statusunu və onun ölkə üçün əhəmiyyətini göstərir. İlk dəfə 2016-cı ildə paytaxtimizdə keçirilən "Formula-1" Avropa Qran-prisinin Bakı mərhəlesi yeniliklə yadda qal-

mışdı. Bu, sıralama turları ilə bağlıdır. Əvvəlki qaydalara görə, 18 dəqiqə davam edən birinci və 10 dəqiqəlik ikinci seansların noticelərinə əsasən, on pis nöticə göstərən 6 pilot mühərzişənən keçirildi. 10 pilot 12 dəqiqəlik üçüncü seansda göstəricilərə görə yarışa start verir.

Etiraf edək ki, idmanın bu növünün özünəməxsus azarkeş ordusu olsa da, "Formula-1" ölkəmiz üçün yenidir. Azərbaycan Qran-prisinin təşkilatçısı olan Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətinin uğurlu töbliği kampaniyası ölkəmizdə "Formula-1" idmanını sevənlərin sayını artırıb. Azərbaycanın töbüğünü qarşıya moqsəd qoyma Əməliyyat Şirkəti turistlərin ölkəmizə cəlb edilməsinə nail olub. Ölkəmizdə keçirilən son 7 yarış örfəsində paytaxtda hotelərin dolu olması yarış iqtisadiyati baxımdan mübhüm rol oynadığını nümayiş etdirdi. Auditoriyasına görə futbol üzrə dünya çempionatından və Olimpiya Oyunlarından sonra üçüncü yerdə olan "Formula-1" yarışının evsahibliyi etmək, ilk növbədə, ölkənin qüdrətindən xəbor verir.

İngiltərədən Azərbaycanadək

"Formula-1" yarışlarının yaranma tarixi XX əsrin 20-30-cu illərini

əhatə edir. Həmin illər təşkil olunan Avropa Qran-pri turnirləri qısa müddət ərzində böyük maraqla səbəb oldu. Lakin 2-ci Dünya mühərbiyətin başlanması ilə bu yarışlara da fasile verildi. Yalnız mühərbiyədən sonra yenidən aktiv fəaliyyətə başlayan FIA, formula yarışlarına da yeni qaydalarla start verdi.

Bu növ üzrə ilk rosmi dünya çempionatı isə 1950-ci il mayın 13-də İngilterenin Silverstone trekində təşkil olundu. Britaniya kral ailəsinin də maraqlı izlediyi turnirdə 21 bolid qələbə uğrunda mübarizə apardı. Həm təsniif, həm de osas morhələdə fini xəttinə birinci gol "Alfa Romeo"nun italyanı pilotu Cüzeppé Nino Farina "F1" yarışının ilk qalibi kimi tarixə düşdü. Birinci-lük uğrunda mübarizədə onun osas rəqib komanda yoldaşı, argentinli Xuan Manuel Fanxio oldu. Lakin sonrakalar X.M.Fanxio bu möglübütün əvəzinə yetərinə çıxdı. Belə ki, o, karyerası ərzində 5 dəfə (1951-ci, 1954-cü, 1955-ci, 1956-ci və 1957-ci illərdə) dünya çempionu adını qazanmışaq rəqiblərinə aman vermişdi. Hər il "Formula-1" üzrə dünya çempionatı çərçivəsində Qran-pri adlanan bir neçə morhələ yarış keçirilir. Bu morhələlər müxtəlif ölkələrdə, o cümlədən Avstraliya, Monako, Böhrayı, İspaniya və bərəcənə başqa ölkədə təşkil edilir.

Dünyada geniş tamaşaçı auditiyyasına malik bərəcənə turnirlər izləmə sayına görə yalnız Yay Olimpiya Oyunları və futbol üzrə dünya çempionatından geri qalır. Daha çox sərət həvəskarlarının maraqla dairəsində olan "Formula-1" Qran-prilər bir zamanlar ancaq Avropa ölkələrində keçirilsə də, hazırda dünyannın dörd bir tərəfində təşkil edilir. "Formula-1"de qələbə uğrunda komandalar və heyətində pilotlar mübarizə aparır. Hər komandanadə iki pilot və buna müvafiq olaraq iki bolid olmalıdır. Mövsum boyu keçirilən "Formula-1" Qran-pri yarışlarında on cox xal toplayı piltət dönya çempionu olur.

Beynəlxalq töbdərlərin keçirilməsi mürekkeb bir mexanizmə malikdir. Təşkilatçı, təhlükəsizlik, iqtisadi və kommunikasiya imkanları her zaman həlliçiliyi rol malikdir. Bir çox ölkələr beynəlxalq töbdərlərə evsahibliyi etmək üçün rəqabət aparr, yarış və töbdərlərin ev sahibləri 5-10 il sonra üçün belə müsəyyən olunur.

Bu baxımdan beynəlxalq yarış və töbdərlərin Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin böyük uğurudur. Azərbaycanın dünyada etibarlı tərəfdəş, dünyəvi ölkə, güclü iqtisadiyyata, sabitliyə və təhlükəsizliyə malik olması beşə töbdərlərə evsahibliyi etmə imkanlarını artırır və bir çox hallarda digər ölkələrə rəqabətdə üstünlüyü sahib olur.

Azərbaycan oldukça böyük, beynəlxalq miqyaslı yarışlara, festivallara, global forumlara, konfranslara - bir sözə, nüfuzlu töbdərlərə evsahibliyi edib. Bu miqyaslı töbdərlərin keçirilməsi üçün etimadın göstərilənəsi tosadı deyil, bu, əlbəttə, Azərbaycanın qazandığı mövqeyin, ölkəmizin beynəlxalq çökisini, dünyə ictimaiyyəti, beynəlxalq təşkilatlar qarşısında qazandığı reputasiyanın ifadəsidir. Eyni zamanda beşə töbdərlər ölkəmiz, dövlətimiz üçün müsəyyən dividendlər götürir.

Elçin CƏFƏROV,
İlham BABAYEV (foto),
"Azərbaycan"

